

**DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE
EVROPSKIM DOBROVOLJNIM PENZIJSKIM FONDOM A.D.
BANJA LUKA**

**Finansijski izvještaji
za period od 9. juna do 31. decembra 2017. godine i
Izvještaj nezavisnog revizora**

**DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE EVROPSKIM
DOBROVOLJNIM PENZIJSKIM FONDOM A.D. BANJA LUKA**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1
Finansijski izvještaji:	
Bilans uspjeha	2
Bilans stanja	3
Izveštaj o promjenama na kapitalu	4
Bilans tokova gotovine	5
Napomene uz finansijske izvještaje	6 – 23

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravnom odboru i akcionarima Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 2 do 23) Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2017. godine, i odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o promjenama u kapitalu i bilans tokova gotovine za period od 9. juna do 31. decembra 2017. godine, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i standardima revizije primjenjivim u Republici Srpskoj. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizijskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za period od 9. juna do 31. decembra 2017. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske.

Banja Luka,
5. mart 2018. godine

Mirko Ilić
Ovlašćeni revizor

**DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE EVROPSKIM
DOBROVOLJNIM PENZIJSKIM FONDOM A.D. BANJA LUKA**

BILANS USPJEHA
Za period od 9. juna do 31. decembra 2017. godine
(U BAM)

	<u>Napomena</u>	<u>Period 9. jun – 31. decembar 2017.</u>
Poslovni prihodi		
Prihodi od ulazne naknade i naknade za upravljanje Fondom	5	51
		<u>51</u>
Poslovni rashodi		
Troškovi materijala, goriva i energije	6	(6,544)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	7	(168,771)
Troškovi proizvodnih usluga	8	(53,455)
Troškovi amortizacije	11	(18,172)
Nematerijalni troškovi	9	(101,656)
Troškovi poreza i doprinosa		(933)
		<u>(349,531)</u>
Poslovni gubitak		<u>(349,480)</u>
Finansijski prihodi/(rashodi)		
Prihodi od kamata	10	23,662
Finansijski rashodi		(215)
		<u>23,447</u>
Gubitak redovne aktivnosti		<u>(326,033)</u>
Gubitak prije oporezivanja		<u>(326,033)</u>
Poreski rashodi perioda		-
Neto gubitak perioda		<u>(326,033)</u>
Gubitak po akciji:		
- Obična zarada/(gubitak) po akciji		<u>(0,07)</u>

Napomene na narednim stranama čine
sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su dana 23. januara 2018. godine, nakon čega će biti dostavljeni Upravnom odboru Društva na davanje mišljenja kao i skupštini Društva na usvajanje.

Potpisano u ime Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka:

Tomaž Završnik,
Direktor

M.P.

Dragana Gajić,
Odjeljenje za finansije,
računovodstvo i opšte poslove

**DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE EVROPSKIM
DOBROVOLJNIM PENZIJSKIM FONDOM A.D. BANJA LUKA**

BILANS STANJA
Na dan 31. decembra 2017. godine
(U BAM)

	Napomena	31. decembar 2017.
AKTIVA		
Stalna sredstva		
Nematerijalna sredstva	11	26,736
Oprema	11	178,639
Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	11	31,159
		236,534
Dugoročni finansijski plasmani		
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	12	1,000,000
Dugoročno oročeni depoziti kod banaka	12	350,000
		1,350,000
Tekuća sredstva		
Kratkoročni finansijski plasmani	14	700,000
Kratkoročna potraživanja	13	1,520
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	15	1,769,436
Aktivna vremenska razgraničenja		53,722
		2,524,678
Ukupna aktiva		4,111,212
PASIVA		
Kapital		
Akcijski kapital	16	4,400,000
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		(285)
Neraspoređeni gubitak		(326,033)
		4,073,682
Kratkoročne obaveze		
Dobavljači		10,875
Obaveze za zarade i naknade zarada		24,946
Ostale kratkoročne obaveze		1,100
Obaveze za ostale poreze, doprinose		609
		37,530
Ukupna pasiva		4,111,212

Napomene na narednim stranama čine
sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE EVROPSKIM
DOBROVOLJNIM PENZIJSKIM FONDOM A.D. BANJA LUKA**

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU
Za period od 9. juna do 31. decembra 2017. godine
(U BAM)

	<u>Akcijski kapital</u>	<u>Gubitak na HoV</u>	<u>Akumulirani gubitak</u>	<u>Ukupni kapital</u>
Uplata osnivačkog kapitala	2,948,000	-	-	2,948,000
Povećanje osnovnog kapitala pristupom novih članova	1,452,000	-	-	1,452,000
Nerealizovani gubici na HoV	-	(285)	-	(285)
Gubitak tekućeg perioda	-	-	(326,033)	(326,033)
Stanje, 31. decembar 2017. godine	<u>4,400,000</u>	<u>(285)</u>	<u>(326,033)</u>	<u>4,073,682</u>

Napomene na narednim stranama čine
sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

BILANS TOKOVA GOTOVINE

**Za period od 9. juna do 31. decembra 2017. godine
(U BAM)**

	Period 9. jun - 31. decembar 2017.
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti	
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	4,613
Odlivi po osnovu plaćanja dobavljačima	(238,645)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja	(139,049)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(12,937)
<i>Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	(386,018)
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja	
Prilivi od kamata	3,731
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja i opreme	(197,777)
Odlivi po osnovu finansijskih plasmana	(2,050,500)
<i>Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja</i>	(2,244,546)
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja	
Prilivi po osnovu uplate akcionarskog kapitala	4,400,000
<i>Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>	4,400,000
Ukupni priliv gotovine	4,408,344
Ukupni odliv gotovine	2,638,908
Neto priliv gotovinskih ekvivalenata i gotovine u toku perioda	1,769,436
Gotovinski ekvivalenti i gotovina na početku perioda	-
Gotovinski ekvivalenti i gotovina na kraju perioda	1,769,436

Napomene na narednim stranama čine
sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine**

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: „Društvo“) osnovano je u skladu sa Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 13/09). Društvo je upisano u sudski registar Okružnog privrednog suda u Banjaluci dana 9. juna 2017. godine pod brojem: 057-0-Reg-17-001064, i to je datum koji se smatra datumom osnivanja Društva.

Osnivačka sjednica skupštine Društva je održana 6. aprila 2017. godine na kojoj je zaključen Ugovor o osnivanju Društva. Društvo je osnovano u formi zatvorenog akcionarskog društva od strane dva osnivača: Skupne pokojinske družbe d.d. Ljubljana (Republika Slovenija) i Penzijskog rezervnog fonda Republike Srpske a.d. Banja Luka. U trenutku osnivanja osnovni kapital Društva, iznosio je 2,948,000 BAM i podijeljen je na 2,948,000 običnih akcija klase „A“ koje glase na ime. Nominalna pojedinačna vrijednost jedne akcije iznosi 1 BAM.

Ugovorom o osnivanju Društva, broj OPU 434/17, od 6. aprila 2017. godine, i članom 34. definisano je da osnivači Društva imaju namjeru da nakon upisa realizuju povećanje osnovnog kapitala Društva drugom emisijom običnih akcija, ukupne vrijednosti emisije 1,452,000 BAM.

Osnovna poslovna djelatnost Društva je upravljanje imovinom Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda, šifra djelatnosti je 66.30 - upravljanje fondovima.

Dana 22. juna 2017. godine u Sarajevu je održana vanredna sjednica Skupštine akcionara Društva, na kojoj je donesena odluka da se izvrši povećanje kapitala sa 2,948,000 BAM na 4,400,000 BAM, upisom i uplatama unaprijed poznatih ulagača, po slijedećem:

1. *EVROPSKE BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ - međunarodna organizacija osnovana sporazumom; čije sjedište je u One Exchange Square, London EC2A 2JNm Ujedinjeno Kraljevstvo i*
2. *FONDA ZA RAZVOJ PREDUZEĆA - SICAV-SIF u formi Société Anonyme, osnovan u skladu sa zakonima Velikog Vojvodstva Luksemburga.*

Agencija za osiguranje Republike Srpske je dana 30. maja 2017. godine, Društvu izdala dozvolu za rad, odnosno obavljanje djelatnosti organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima.

Sjedište Društva je u Banjaluci, Kralja Petra I Karađorđevića 109/III.

Matični broj Društva: 11157319, JIB: 4404186440003.

Društvo je upisano u Registar emitentata kod Komisije za hartije od vrijednosti RS pod brojem: 09-904-51/17 dana 20. juna 2017. godine. Akcije Društva registrovane su kod Centralnog registra HOV a.d. Banja Luka pod brojem: 01-8248/17 dana 27. juna 2017. godine, oznaka hartije: DEPD-R-A.

Na dan 31. decembra 2017. godine, Društvo je imalo šest zaposlenih radnika sa punim radnim vremenom i dva radnika sa dopunskim radom (pravnik i internog revizora).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju finansijske izvještaje Društva na dan 31. decembra 2017. godine i za period od 9. juna do 31. decembra 2017. godine, i sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

2.2. Osnove vrednovanja i sastavljanja finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti (istorijskog troška), osim određenih finansijskih instrumenata koji su vrednovani po revalorizovanim iznosima ili fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda, kao što je dalje opisano u računovodstvenim politikama.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Osnove vrednovanja i sastavljanja finansijskih izvještaja (nastavak)

Istorijski trošak je generalno zasnovan na fer vrijednosti naknade plaćene u zamjenu za robu i usluge.

Fer vrijednost je cijena koju bi primili od prodaje imovine ili platili za prenos obaveza u uobičajenoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja, bez obzira da li je ta cijena direktno provjerljiva ili procijenjena korišćenjem drugih tehnika vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir one karakteristike imovine ili obaveza koje bi uzeli u obzir i drugi učesnici na tržištu prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum vrednovanja.

Finansijski izvještaji Društva su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o Kontnom okviru i sadrži računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", broj 106/15), Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", broj 63/16), kao i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca izvještaja o promjenama na kapitalu ("Službeni glasnik RS", broj 63/16).

Društvo je prilikom sastavljanja bilansa tokova gotovine koristilo direktni metod izvještavanja o tokovima gotovine.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3 uz finansijske izvještaje, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske.

2.3. Funkcionalna valuta i valuta izvještavanja

Iznosi u priloženim finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim markama (BAM) koja predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Hercegovini.

2.4. Uticaj i primjena novih i revidovanih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("IFRS") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("IAS")

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda ("IAS"), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja ("IFRS", u daljem tekstu zajedno: "Standardi"), koji su bili u primjeni na dan 1. januara 2009. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske.

Naime, na osnovu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 94/15), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju IAS, odnosno IFRS, kao i Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete ("IFRS for SMEs"), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor ("IPSAS"), Međunarodne standarde vrednovanja ("IVS"), Međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije, Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa ("IFAC").

Pored navedenog, u skladu sa prethodnim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 36/09 i 52/11), dana 15. jula 2010. godine Upravni odbor Saveza računovođa i revizora Republike Srpske ("Savez RR RS") je donio "Odluku o početku obavezne primjene izdanja MRS/MSFI (objavljenih do 1. januara 2009. godine)", a na osnovu "Odluke o ovlaštenjima za prevod i objavljivanje" nadležne Komisije za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine od 10. marta 2006. godine (Službeni glasnik BiH, broj 81/06), kojom se takva ovlaštenja daju Savezu RR RS.

Navedeno izdanje IAS/IFRS je odobreno od strane Fondacije odbora za Međunarodne računovodstvene standarde kao zvanični prevod na srpski jezik za Bosnu i Hercegovinu (Republiku Srpsku), Srbiju i Crnu Goru. Prema navedenoj Odluci IAS/IFRS objavljeni do 1. januara 2009. godine obavezno se primjenjuju na finansijske izvještaje sačinjene i prezentovane u Republici Srpskoj za obračunske periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije. Međutim, promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojeni Standardi i tumačenja, izdati nakon 1. januara 2009. godine, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Republici Srpskoj.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.4. Uticaj i primjena novih i revidovanih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("IFRS") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("IAS") (nastavak)

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 94/15), dana 4. oktobra 2017. godine, Upravni odbor Saveza RR RS, donio je „Odluku o utvrđivanju i objavljivanju Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda (IAS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (IFRS)“.

Navedenom Odlukom, utvrđuju se i objavljuju prevodi Standarda i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde do 31. decembra 2014. godine, koji su objavljeni na internet stranici Saveza RR RS, a koji se počinju primjenjivati u Republici Srpskoj za finansijske izvještaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2018. godine. Stupanjem na snagu ove odluke, prestaje da važi Odluka o početku obavezne primjene izdanja IAS/IFRS (objavljenih do 1. januara 2009. godine), iz jula 2010. godine.

Rukovodstvo Društva analizira promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojene Standarde i tumačenja izdata nakon 1. januara 2009. godine, i nakon ustanovljavanja Standarda i tumačenja koji su relevantni za Društvo, ima namjeru da iste primjeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

Nove izmjene postojećih Standarda koji su u primjeni za izvještajni period

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeće izmjene postojećih standarda, bile su u primjeni.

- Izmjene Međunarodnog računovodstvenog standarda (IAS) 7 “Izveštaj o tokovima gotovine” – Inicijativa za objelodanivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017. godine),
- Izmjene IAS 12 “Porez na dobitak” – Priznavanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2017. godine),
- Izmjene raznih Standarda “Unapređenja IFRS (period 2014 – 2016)” koja su rezultat godišnjeg unapređenja IFRS sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene IFRS 12 na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017. godine).

Novi Standardi i izmjene postojećih Standarda koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- IFRS 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- IFRS 15 “Prihodi od ugovora sa kupcima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- IFRS 16 “Lizing” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- IFRS 17 „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021. godine),
- Izmjene IFRS 2 “Plaćanja akcijama” – Klasifikacija i mjerenje transakcija plaćanja akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene IFRS 4 “Ugovori o osiguranju” – Primjenom IFRS 9 “Finansijski instrumenti” sa IFRS 4 „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine ili gdje se vrši prva primjena IFRS 9 “Finansijski instrumenti”),
- Izmjene IFRS 9 “Finansijski instrumenti” – Karakteristike plaćanja unaprijed sa negativnim kompenzacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine**

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.4. Uticaj i primjena novih i revidovanih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("IFRS") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("IAS") (nastavak)

Novi Standardi i izmjene postojećih Standarda koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni (nastavak)

- Izmjene IFRS 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji" i IAS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" - Prodaja ili učešće u imovini između investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (datum stupanja na snagu odgođen na neodređeno vrijeme, dok istraživački projekat metoda kapitala bude ustanovljen),
- Izmjene IAS 19 "Primanja zaposlenih" – izmjene, smanjenje ili izmirenje planova naknada (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene IAS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" – Dugoročni interesi u pridruženim entitetima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene IAS 40 "Investicione nekretnine" – Prenos investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januar 2018. godine),
- Izmjene raznih Standarda "Unaprijeđenja IFRS (period 2014. - 2016.)" koja su rezultat godišnjeg unaprijeđenja IFRS (IFRS 1, IFRS 12 i IFRS 28) sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene IFRS 1 i IAS 28 bi trebalo da se primjene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene raznih Standarda "Unapređenja IFRS (period 2015 - 2017)" koja su rezultat godišnjeg unapređenja IFRS (IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 i IAS 23) sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene bi trebalo da se primjene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- IFRIC 22 "Transakcije u stranim valutama i razmatranja pretplata" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine), i
- IFRIC 23 "Neizvjesnost u tretmanu poreza na dobit" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine).

Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Poslovni prihodi

Poslovne prihode Društva čini naknada za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom („EDPF“) koja je definisana Zakonom o dobrovoljnom penzijskom fondu i penzijskim planovima ("Službeni glasnik RS", broj 13/09) i Pravilnikom o naknadama, broj UO-IV-8/17.

Društvo ima pravo na obračun slijedećih naknada: naknade za usluge Društva za upravljanje (naknada prilikom uplate penzijskih doprinosa – ulazna naknada i naknade za upravljanje Fondom) i naknade za prenos računa člana Fonda.

Naknada prilikom uplate penzijskih doprinosa - ulazna naknada se obračunava jednokratno, najviše do 1,9% od vrijednosti izvršene pojedinačne uplate.

Za članove penzijskog plana, naknada prilikom uplate penzijskih doprinosa obračunava se procentualno od ukupne vrijednosti uplaćenih penzijskih doprinosa koje je organizator penzijskog plana uplatio za članove tog plana, najviše do 1,9% od vrijednosti izvršene uplate.

Naknada Društvu za upravljanje EDPF obračunava se najviše do 2% godišnje od neto vrijednosti imovine Fonda. Naknada se obračunava svakog dana i to kao procenat podijeljen sa 365.25, uzimajući kao osnovicu neto vrijednost imovine EDPF. Neto vrijednost imovine EDPF predstavlja vrijednost imovine umanjenu za iznos obaveza. Na kraju svakog mjeseca, Društvo naplaćuje od EDPF iznos koji predstavlja zbir svih dnevnih vrijednosti naknada za taj mjesec.

Naknada za prenos računa člana EDPF predstavlja naknadu za troškove prenosa računa u EDPF kojim upravlja drugo Društvo i obračunava se kao umanjeno sredstava za iznos stvarnih troškova, s tim što naknada ne može biti obračunata u visini većoj od iznosa koji propiše Agencija za osiguranje Republike Srpske.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2. Poslovni rashodi, i prihodi i rashodi kamata

Poslovni rashodi, kao i prihodi i rashodi kamata, se knjiže po načelu uzročnosti.

3.3. Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme iskazani su u stvarno nastalom iznosu u trenutku nastajanja.

3.4. Troškovi zakupa

Troškovi zakupa se knjiže na teret bilansa uspjeha u trenutku nastanka, odnosno proporcionalnom metodom, tokom trajanja ugovora o zakupu.

3.5. Preračunavanje sredstava i obaveza u stranim sredstvima plaćanja

Sve pozicije sredstava i obaveza u stranim sredstvima plaćanja su preračunate u njihovu protivvrijednost u BAM po zvaničnom kursu važećem na dan bilansa stanja.

Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u Konvertibilne marke po zvaničnom kursu važećem na dan svake promjene, a nastale pozitivne i negativne kursne razlike knjiže se u korist ili na teret bilansa uspjeha.

3.6. Oprema

Oprema se iskazuje po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualna akumulirana obezvrjeđenja vrijednosti.

Nabavnu vrijednost opreme čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove i troškove dovođenja sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti, umanjena za bilo koje trgovinske popuste i rabate.

Pod opremom se smatraju ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Dobit koja nastane prilikom rashodovanja opreme knjiži se u korist ostalih prihoda. Gubitak nastao prilikom otuđivanja opreme knjiži se na teret ostalih rashoda.

Adaptacije, obnavljanja i popravke koje produžavaju vijek korišćenja sredstava, uvećavaju vrijednost sredstava. Tekuće opravke i održavanja se knjiže na teret tekućeg obračunskog perioda i prikazuju se kao troškovi poslovanja.

Ulaganja u tuđa osnovna sredstva

Ulaganja u tuđa osnovna sredstva Društva se priznaju u okviru nekretnina, postrojenja i opreme, i čine vrijednost ulaganja izvršenih na kancelarijskom prostoru koje nije u vlasništvu Društva, a u cilju uređenja navedenog prostora za obavljanje poslovne djelatnosti Društva. Navedeno ulaganje je vrednovano po nabavnoj vrijednosti, i umanjeno za ispravku vrijednosti i eventualna obezvrjeđenja vrijednosti, a amortizuje se u skladu sa preostalim vijekom upotrebe.

3.7. Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva su iskazana po nabavnoj vrijednosti, umanjena za ispravku vrijednosti i eventualne akumulirane gubitke usljed obezvrjeđenja. Na dan bilansa stanja nematerijalna sredstva se sastoje od vrijednosti licence za računarsku opremu, kao i dozvole za rad Društva i dozvole za organizovanje i upravljanje EDPF.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Amortizacija

Amortizacija opreme, ulaganja u tuđa osnovna sredstva i nematerijalnih sredstava

Amortizacija opreme, ulaganja u tuđa osnovna sredstva i nematerijalnih sredstava obračunava se proporcionalnim metodom, tokom vijeka korisne upotrebe. Osnovicu za obračun amortizacije predstavlja nabavna vrijednost pojedinačnog sredstva umanjena za njegovu rezidualnu vrijednost. Amortizacija se obračunava od trenutka kad je sredstvo raspoloživo za upotrebu ili korištenje.

Ulaganje u tuđa osnovna sredstva, amortizuje se u toku korisnog vijeka sredstva, odnosno u periodu od tri godine koliko iznosi period zakupnine poslovnog prostora.

Amortizacija opreme i nematerijalnih ulaganja obračunava se degresivnom i proporcionalnim metodom, tokom vijeka korisne upotrebe, dok se amortizacija ulaganja u tuđa osnovna sredstva obračunava proporcionalnim metodom.

Korisni vijek upotrebe i stope amortizacije pojedinih grupa sredstava, koji je služio kao osnova za obračun amortizacije u periodu od 9. juna do 31. decembra 2017. godine je sljedeći:

GRUPA SREDSTAVA	Vijek trajanja (u godinama)	Stopa amortizacije	Osnovica za amortizaciju	Metod amortizacije
Nepokretnosti i postrojenja	33	3%	Nabavna vrijednost	Proporcionalna (linearna)
Nematerijalna sredstva, osim softvera	10	10%	Nabavna vrijednost	Proporcionalna (linearna)
Kompjuteri, informacijski sistemi, softveri i serveri	2,5	40%	Neamortizovana vrijednost	Degresivna (opadajuća)
Oprema i ostala sredstva	5	20%	Neamortizovana vrijednost	Degresivna (opadajuća)

3.9. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Društva, od momenta kada je Društvo ugovornim odredbama vezano za instrument.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Društvo izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

(a) Finansijska imovina

Sva finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje se priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u rokovima utvrđenima prema konvencijama na predmetnom tržištu, i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcione troškove.

Nederivatna finansijska imovina se klasifikuje u sljedeće kategorije: finansijska imovina raspoloživa za prodaju i dati krediti i potraživanja. Klasifikacija zavisi od prirode i svrhe finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog priznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda obračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamatne stope za kredite i potraživanja i dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

(a) Finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Otkupivi dužnički vrijednosni papiri držani od strane Društva, a kojima se trguje na aktivnom tržištu, su klasifikovani kao raspoloživi za prodaju i prezentuju se po fer vrijednosti, koristeći se tekućom tržišnom vrijednosti nekog drugog instrumenta koji je suštinski jednak ili se bazira na očekivanim novčanim tokovima imovine koja predstavlja osnov ulaganja. Ulaganja za koja nije moguće realno utvrditi fer vrijednost se mjere po trošku.

Dobici i gubici koji nastaju zbog promjene fer vrijednosti direktno utiču na kapital, odnosno na nerealizovane dobitke/gubitke od HoV raspoloživih za prodaju, sa izuzetkom umanjenja za imparitetne gubitke, kamate obračunate koristeći metod efektivne kamatne stope i dobitak ili gubitak na monetarnu imovinu od kursnih razlika, koji se direktno priznaju u bilans uspjeha perioda.

Kada se takva imovina prodaje, ili je izložena trajnom smanjenju vrijednosti, kumulativni dobitak ili gubitak prethodno ostvaren po fer vrijednosti za ulaganja je uključen u prihode i rashode perioda. Instrumenti kapitala klasifikovani kao raspoloživi za prodaju koji ne kotiraju na aktivnom berzanskom tržištu, i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, su vrednovani prema istorijskom trošku umanjenom za obezvrjeđenje.

Fer vrijednost finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju izraženih u stranoj valuti se određuje u toj valuti i preračunava se po važećoj kursnoj stopi na dan bilansa stanja. Promjena u fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kursa i koja rezultuje promjeni amortizovanog troška sredstva, priznaje se u bilansu uspjeha, dok se ostale promjene priznaju kao promjene u ostalom ukupnom rezultatu.

Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća

Obveznice sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim rokom dospjeća, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i mogućnost da ih čuva do dospjeća, klasifikuju se kao imovina u posjedu do dospjeća. Evidentiraju se po trošku amortizacije koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenom za umanjenje vrijednosti, sa prihodom koji se priznaje na bazi efektivnog prihoda.

Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani sastoje se od oročenih novčanih depozita kod poslovnih banaka na period duži od godinu dana. Oročena novčana sredstva u bankama su vrednovana u visini deponovanih sredstava na dan bilansa stanja.

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja vrednuju se po amortizovanom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeni za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Potraživanja su prikazana po njihovoj nominalnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravke vrijednosti nenaplativih potraživanja. Ispravka vrijednosti potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospjeća za plaćanje, što su, prema procjeni menadžmenta baziranoj na istorijskim dokazima o iznosu s tim u vezi nastalih gubitaka, potraživanja koja nisu naplaćena preko godinu dana. Direktna otpis potraživanja se vrši u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Potraživanja koja su predmet kompenzacije se ispravljaju po neto principu.

Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani odnose se na oročena sredstva u bankama na period kraći od godinu dana, i evidentirana su u visini deponovanih novčanih sredstava na dan bilansa stanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

(a) Finansijska imovina (nastavak)

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju gotovinu u blagajni, depozite kod komercijalnih banaka, kao i visoko likvidna sredstva koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina, osim imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, procijenjena je za indikatore umanjenja na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije izmijenjeni.

Za akcije koje ne kotiraju na berzi, a klasifikovane su kao raspoložive za prodaju, značajan ili produžen pad u fer vrijednosti vrijednosnog papira ispod njegovog troška smatra se objektivnim dokazom umanjenja.

Za svu ostalu finansijsku imovinu, uključujući otkupive hartije od vrijednosti klasifikovane kao raspoložive za prodaju, i potraživanja po finansijskom zajmu, objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delikvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik doći u stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Za određene kategorije finansijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, sredstva za koja je procijenjeno da nisu umanjena, naknadno se procjenjuju na umanjenje na kolektivnoj osnovi. Objektivni dokaz umanjenja portfolija potraživanja uključuje prethodno iskustvo Društva u naplati, kašnjenje u naplati nakon perioda dospjeća, kao i promjene u nacionalnim ili lokalnim ekonomskim uslovima koji su u uzajamnoj vezi sa neizvršenjem potraživanja. Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijskog sredstva. Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu, osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervisanja za umanjenje vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja od kupaca, onda su ista otpisana na teret rezervisanja za umanjenje vrijednosti. Naknadni povrati iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduju u korist rezervisanja za umanjenje vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervisanja za umanjenje vrijednosti evidentiraju se u izvještaju o dobitku i gubitku.

Sa izuzetkom hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, ako se, u narednom periodu, iznos gubitaka od umanjenja vrijednosti smanji, i to smanjenje se odnosi na događaj koji je nastao nakon što je umanjenje priznato, prethodno priznat gubitak umanjenja može se priznati kroz izvještaj o ukupnom rezultatu u mjeri koja neće rezultovati knjigovodstvenim iznosom većim nego što bi bio amortizovani trošak da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti na datum kada je umanjenje vrijednosti ispravljeno. Hartije od vrijednosti – ulaganja raspoloživih za prodaju, gubici od umanjenja, prethodno priznatih kroz izvještaj o ukupnom rezultatu, ne poništavaju se kroz izvještaj o ukupnom rezultatu. Bilo koje uvećanje u fer vrijednosti nakon gubitka umanjenja je priznato direktno u kapital.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu, ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Finansijski instrumenti (nastavak)

(b) Finansijske obaveze

Finansijske obaveze obuhvataju kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale obaveze.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za troškove koji se direktno mogu pripisati transakciji. Nakon početnog priznavanja, finansijske obaveze se mjere u iznosu po kome je obaveza početno priznata umanjena za otplate i umanjena za bilo koji otpis odobren od strane povjerioca. Finansijske obaveze su iskazane po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem efektivne kamatne stope. Obaveze po osnovu kamata na finansijske obaveze se evidentiraju na teret finansijskih rashoda u periodu na koji se odnose i prikazuju u okviru ostalih kratkoročnih obaveza.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu, ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

3.10. Obezvrijeđenje vrijednosti stalne imovine

Na dan bilansa stanja rukovodstvo Društva analizira vrijednost nematerijalnih ulaganja i opreme prikazane u finansijskim izvještajima. Ukoliko postoji indikacija da za neko materijalno ulaganje i opremu postoji obezvrijeđenje nadoknadivi iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrijeđenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima, vrijednost sredstva iskazanog u finansijskim izvještajima se smanjuje do svoje nadoknadive vrijednosti.

Obezvrijeđenje se priznaje kao trošak tekućeg perioda i evidentira u okviru ostalih poslovnih rashoda, ukoliko sredstvo nije prikazano u finansijskim izvještajima po revalorizovanoj vrijednosti, kada se obezvrijeđenje tretira kao smanjenje revalorizacione rezerve do revalorizovanog iznosa.

Ako se kasnije poništi obezvrijeđenje, vrijednost sredstava prikazana u finansijskim izvještajima se povećava do promijenjene procjene nadoknadivog iznosa, ali tako da povećana vrijednost prikazana u finansijskim izvještajima ne prelazi iznos koji bi bio prikazan da se u proteklim godinama nije računalo obezvrijeđenje. Poništenje obezvrijeđenja se računa kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano u finansijskim izvještajima po revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrijeđenja tretira kao povećanje revalorizacione rezerve.

Na dan 31. decembra, na osnovu procjene rukovodstva Društva, ne postoje indikacije da je vrijednost nematerijalnih sredstava i opreme obezvrijeđena.

3.11. Porezi i doprinosi iz rezultata

Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak obuhvata tekući porez na dobitak i odložene poreze na dobitak. Tekući i odloženi porez na dobitak se priznaju bilansu uspjeha, osim ako nisu nastali iz poslovnih kombinacija ili stavki priznatih direktno u kapitalu, odnosno u ostalom ukupnom rezultatu.

Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, a u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Porezi i doprinosi iz rezultata (nastavak)

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim republičkim i opštinskim propisima radi finansiranja raznih komunalnih i republičkih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

3.12. Beneficije za zaposlene

a) Porezi i doprinosi za obezbjeđenje socijalne sigurnosti zaposlenih

U skladu sa domaćim propisima i usvojenom računovodstvenom politikom, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih u iznosima koji se obračunavaju primjenom specifičnih, zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Zakonom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine, radnicima koji su zaključili ugovor o radu na neodređeno vrijeme, najmanje u visini jedne trećine neto prosječne mjesečne plate radnika isplaćene u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, za svaku navršenu godinu rada kod poslodavca. Otpremnina ne može biti veća od šest prosječnih mjesečnih plata isplaćenih radniku u posljednja tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu.

Na osnovu IAS 19 "Primanja zaposlenih" zahtijeva se obračun i ukalkulisavanje sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine.

Prema mišljenju rukovodstva Društva, sadašnja vrijednost obaveza po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjenih uslova, nije materijalno značajna za finansijske izvještaje posmatrane u cjelini, i zbog toga u ovim finansijskim izvještajima nisu izvršena rezervisanja po ovom osnovu.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period ili u periodu izmjene u budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i ostale značajne izvore neizvjesnosti pri davanju procjene na dan bilansa stanja, koja nose rizik sa mogućim ishodom u materijalno značajnim korekcijama sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini predstavljene su u narednom tekstu:

Procijenjeni korisni vijek opreme i nematerijalnih sredstava

Određivanje korisnog vijeka opreme je zasnovano na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora. Adekvatnost procijenjenog preostalog korisnog vijeka opreme se analizira godišnje ili gdje god postoji indicija o značajnim promjenama određenih pretpostavki.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE (nastavak)

Obezvrjeđenje vrijednosti sredstava

Na dan bilansa stanja rukovodstvo Društva analizira vrijednosti sredstava prikazanih u finansijskim izvještajima. Ukoliko postoji indicija da za neko sredstvo postoji obezvrjeđenje, nadoknadivi iznos tog sredstva se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima, vrijednost sredstva iskazanog u finansijskim izvještajima se smanjuje do svoje nadoknadive vrijednosti.

Ispravka vrijednosti potraživanja

Društvo obračunava obezvrjeđenje sumnjivih potraživanja na osnovu procijenjenih gubitaka pri obračunu provizije za upravljanje fondom. U procjeni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvrjeđenja za sumnjiva potraživanja Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom i promjenama u uslovima plaćanja.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa koje stvaraju ekonomske dobiti biti potreban da se izmiri obaveza i kada se može pouzdano procijeniti iznos obaveze.

Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva vrši procjenu rizika i, u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Društva, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

5. POSLOVNI PRIHODI

U BAM
Period 9. jun-
31. decembar
2017.

Prihodi od ulazne naknade i naknade za upravljanje EDPF

Prihodi od ulazne naknade – EDPF	48
Prihodi od naknade za upravljanje – EDPF	3
	51

Prihodi od ulazne naknade i naknade za upravljanje EDPF-om u izvještajnom periodu iznose 51 BAM. Prva uplata u EDPF izvršena je 30. novembra 2017. godine i do kraja izvještajnog perioda u EDPF je uplaćeno ukupno 2,544 BAM za 16 članova (udjelničara). Naknada za upravljanje i ulazna naknada su obračunate u skladu sa Pravilnikom o naknadama.

Društvo mjesečno fakturiše EDPF naknadu za upravljanje i ulaznu naknadu. Za iznos ulazne naknade se umanjuje vrijednost svake uplate u EDPF prije pretvaranja u obračunske jedinice.

Naknada za upravljanje se utvrđuje prilikom svakog obračuna neto vrijednosti imovine Fonda, a koji je usaglašen između Društva i kastodi banke. Ugovor o pružanju kastodi usluga je zaključen sa Novom Bankom a.d., Banja Luka dana 9. oktobra 2017. godine na neodređeno vrijeme.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

6. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

	U BAM Period 9. jun- 31. decembar 2017.
Troškovi kancelarijskog materijala	948
Troškovi ostalog režijskog materijala	1,461
Troškovi opreme koja se u cjelini otpisuje u momentu nabavke (auto gume)	1,149
Troškovi goriva	926
Troškovi energije	1,952
Troškovi vode	108
	6,544

7. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U BAM Period 9. jun- 31. decembar 2017.
Bruto plate zaposlenih	158,008
Bruto naknade zaposlenima	1,646
Bruto naknade za dopunski rad i ugovor o djelu	9,117
	168,771

8. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	U BAM Period 9. jun- 31. decembar 2017.
Troškovi PTT usluga (telefon i poštarina)	5,424
Troškovi usluga održavanja	5,324
Troškovi zakupa poslovnog prostora	33,750
Troškovi zakupa stana	2,955
Troškovi reklame i propagande	4,502
Troškovi ostalih usluga	1,500
	53,455

Troškovi proizvodnih usluga za poslovnu 2017. godinu iznose 53,455 BAM od čega najznačajniji iznos predstavljaju troškovi zakupa poslovnog prostora u iznosu od 33,750 BAM. Ugovor o zakupu poslovnog prostora je zaključen na period od tri godine, odnosno, zaključno sa aprilom 2020. godine.

9. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	U BAM Period 9. jun- 31. decembar 2017.
Troškovi notarskih usluga	7,783
Troškovi marketinških usluga	41,322
Troškovi izrade internet stranice	7,817
Troškovi izrade modula „e-račun“	6,636
Troškovi reprezentacije	10,377
Troškovi premija osiguranja	2,171
Troškovi platnog prometa	1,430
Troškovi pretpate na časopise i stručne publikacije	1,614
Troškovi naknada i taksi	11,646
Troškovi usluga čišćenja prostorija	1,527
Ostali nematerijalni troškovi	9,333
	101,656

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

10. FINANSIJSKI PRIHODI / (RASHODI)

	U BAM Period 9. jun- 31. decembar 2017.
Finansijski prihodi	
Prihodi od kamata na obveznice	16,329
Prihodi od kamata na depozite	7,333
	23,662
Finansijski rashodi	
Rashodi po osnovu amortizacije diskonta (troškovi kupovine HoV)	215

11. OPREMA, NEMATERIJALNA SREDSTVA I ULAGANJA U TUĐA OSNOVNA SREDSTVA

	Oprema	Nematerijalna sredstva	Ulaganje na tuđim objektima	U BAM Ukupno
Nabavna vrijednost				
Nabavke u toku perioda	190,683	27,094	36,929	254,706
Stanje, 31. decembra 2017.	190,683	27,094	36,929	254,706
Ispravka vrijednosti				
Amortizacija u toku perioda	12,044	358	5,770	18,172
Stanje, 31. decembar 2017.	12,044	358	5,770	18,172
Sadašnja vrijednost - 31. decembar 2017.	178,639	26,736	31,159	236,534

Na dan 31. decembra 2017. godine ne postoje ograničenja vlasništva nad nematerijalnim sredstvima i opremom Društva.

Nematerijalna sredstva koja na dan 31. decembra 2017. godine, iznose 26,736 BAM, u najznačajnijem iznosu od 20,000 BAM, predstavljaju naknadu plaćenu za dozvole za rad, organizovanje i upravljanje EDPF. Iste su dobijene od strane Agencije za osiguranje Republike Srpske, i to bez ograničenja perioda na koji se dozvole odnose.

Ulaganja na tuđim objektima na dan 31. decembar 2017. godine iznose 31,159 BAM i u potpunosti se odnose na vrijednost izvršenih radova na adaptaciji poslovnog prostora, odnosno prilagođavanja istog poslovnim potrebama Društva.

12. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	U BAM 31. decembar 2017.
a) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	
Obveznice Republike Srpske	1,000,000
b) Dugoročno oročeni depoziti	
Dugoročno oročeni depoziti – MF Banka a.d. Banja Luka	350,000
	1,350,000

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

12. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (nastavak)

a) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju odnosi se na javne obveznice Republike Srpske oznake RSBD-O04, emitovane 25. emisijom i to javnom ponudom. Vrijednost kupljenih obveznica je 1,000,000 BAM, odnosno 1,000 obveznica nominalne vrijednosti 1,000 BAM. Datum dospijeca obveznica je 4. avgust 2027. godine, kamatna stopa je fiksna i iznosi 4% na godišnjem nivou.

b) Dugoročno oročeni depoziti

Dugoročno oročeni depoziti iskazani na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 350,000 BAM cjelokupno se odnose na oročen novčani depozit kod poslovne banke - MF Banka a.d. Banja Luka na period od 24 mjeseca sa dospijecom 4. avgusta 2019. godine, uz fiksnu godišnju kamatnu stopu od 2.1%.

13. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

	U BAM 31. decembar 2017.
Potraživanja od kupaca	367
Potraživanja za kamatu na oročena sredstva	975
Potraživanja od EDPF za ulaznu naknadu i naknadu za upravljanje	51
Ostala kratkoročna potraživanja	127
	1,520

Kratkoročna potraživanja, na dan 31. decembra 2017. godine iznose 1,520 BAM od čega se iznos od 367 BAM odnosi na nenaplaćeni iznos potraživanja po osnovu troškova investicionog održavanja. Naime, u skladu sa Ugovorom o zakupu poslovnog prostora, zakupodavac se obavezao da će snositi 50% troškova investicionog održavanja a koji se odnose na renoviranje unutrašnje stolarije, sanitarija i mokrog čvora.

14. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	U BAM 31. decembar 2017.
<i>Oročeni depoziti do godinu dana</i>	
-Addiko Bank a.d. Banja Luka	350,000
-Nova Banka a.d. Banja Luka	350,000
	700,000

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 700,000 BAM, cjelokupno se odnose na oročene novčane depozite na period od 13 mjeseci kod poslovnih banaka Addiko Bank a.d. Banja Luka i Nova banka a.d. Banja Luka sa krajnjim rokom dospijeca 7. i 4. septembra 2018. godine, sa ugovorenim godišnjim kamatnim stopama od 1.21% i 1.90%.

15. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA

	U BAM 31. decembar 2017.
Žiro račun u domaćoj valuti	1,769,313
Blagajna	123
	1,769,436

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

16. KAPITAL

Akcijski kapital

Akcijski kapital Društva je formiran inicijalnom uplatom osnivača prilikom osnivanja. Društvom upravljaju akcionari srazmjerno uloženim sredstvima u redovne akcije, u skladu sa Statutom Društva.

Na dan 31. decembra 2017. godine akcijski kapital Društva se sastoji od 4,400,000 redovnih akcija nominalne vrijednosti jedne akcije od 1 BAM, sa sljedećom strukturom vlasništva u kapitalu:

31. decembar 2017.

	Broj akcija	Iznos u BAM	Učešće u %
Skupna pokojninska družba d.d. Ljubljana	1,496,000	1,496,000	34
Penzijski rezervni fond RS a.d. Banja Luka	1,452,000	1,452,000	33
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	726,000	726,000	16.5
Fond za razvoj preduzeća (ENEF)	726,000	726,000	16.5
	4,400,000	4,400,000	100

17. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

U normalnim ulovima poslovanja, Društvo ostvaruje transakcije sa povezanim licima. Stanja na kraju perioda, koja proizilaze iz transakcija sa povezanim licima, uključena u ovim finansijskim izvještajima su sljedeća:

	U BAM Period 9. jun - 31. decembar 2017.
BILANS USPJEHA	
Prihod od prodaje učinaka:	
- Evropski dobrovoljni penzijski fond	51
Rashodi:	
- Troškovi ličnih primanja ključnog rukovodećeg osoblja Društva	115,026
Rashodi, neto	114,975
	U BAM 31. decembra 2017.
BILANS STANJA	
Potraživanje za ulaznu naknadu i naknadu za upravljanje:	
- Evropski dobrovoljni penzijski fond	51
Ukupno potraživanje	51

18. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembar 2017. godine Društvo nije imalo sudskih sporova u kojima je tužena strana, niti je vodilo sudske sporove protiv svojih dužnika.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

19. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima obezbijedi prinos na kapital. Obzirom da Društvo nema obaveza po osnovu kredita, struktura kapitala Društva sastoji se od gotovine i gotovinskih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji uključuje akcijski kapital.

Lica koja kontrolišu finansije na nivou Društva ispituju strukturu kapitala na godišnjem nivou.

Pokazatelji zaduženosti Društva sa stanjem na kraju godine bili su sljedeći:

	U BAM 31. decembar 2017.
Zaduženost (a)	-
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(1,769,436)
Neto zaduženost	(1,769,436)
Kapital (b)	4,073,682
<i>Racio ukupnog dugovanja prema kapitalu</i>	<i>nije primjenjivo</i>

(a) Zaduzenost se odnosi na dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze (kredite), kojih Društvo nema na dan 31. decembra 2017. godine,

(b) Kapital uključuje akcijski kapital, nerealizovane gubitke po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju i gubitak perioda.

Značajne računovodstvene politike u vezi sa finansijskim instrumentima

Detalji značajnih računovodstvenih politika, kao i kriterijumi i osnove za priznavanje prihoda i rashoda za sve vrste finansijskih sredstava i obaveza objelodanjeni su u napomeni 3 ovih finansijskih izvještaja.

Kategorije finansijskih instrumenata

Kategorije finansijskih instrumenata su prikazane u narednoj tabeli:

	U BAM 31. decembar 2017.
Finansijska imovina	
Dugoročni finansijski plasmani	1,350,000
Potraživanja	1,520
Kratkoročni finansijski plasmani	700,000
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1,769,436
Ukupno finansijska imovina	3,820,956
Finansijske obaveze (dobavljači)	10,875

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

U svom redovnom poslovanju, Društvo je, u različitom obimu, izloženo određenim finansijskim rizicima, i to: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promjene kursa stranih valuta, rizik od promjene kamatnih stopa i rizik od promjene cijena), riziku likvidnosti i kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Upravljanje rizicima definisano je računovodstvenim politikama Društva.

Društvo ne stupa u transakcije sa izvedenim finansijskim instrumentima, kao što su svopovi kamatnih stopa ili forvardi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

19. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima (nastavak)

Tržišni rizik

(a) Rizik od promjene kursa stranih valuta

Društvo nije značajno izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, jer obavlja svoje poslovne transakcije u lokalnoj valuti (BAM) koja je fiksno vezana za EUR.

(b) Rizik od promjene kamatnih stopa

Društvo je izloženo rizicima koji, kroz efekte promjene visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine.

Obzirom da Društvo ima kamatonosnu imovinu, prihodi Društva su u određenoj mjeri zavisni od promjene tržišnih kamatnih stopa. Imovina Društva je investirana u dužničke hartije od vrijednosti (obveznice Republike Srpske) i depozite banaka sa rokom dospjeća do 24 mjeseca.

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promjene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir da se rokovi dospjeća oročenih depozita podudaraju sa procjenom roka u kojem navedena sredstva neće biti korišćena za kupovinu hartija od vrijednosti, kao i alternativne izvore finansiranja i refinansiranja.

(c) Rizik od promjene cijena kapitala

Društvo nije izloženo značajnom riziku promjena cijena svojih usluga, s obzirom da rukovodstvo Društva nema saznanja o eventualnim značajnim promjenama cijena usluga koje bi bile odobrene od strane regulatornog organa, Agencije za osiguranje Republike Srpske.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja vjerovatnoću nemogućnosti brze prodaje finansijske imovine Društva po cijeni koja je približno jednaka fer vrijednosti te imovine.

Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Društva. Društvo svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze.

Društvo raspolaže dovoljnim iznosom visoko likvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti) koji omogućava da svoje obaveze izmiruje u roku dospjeća.

Društvo ne koristi finansijske derivate.

Ročnost dospjeća finansijske imovine i obaveza Društva na dan 31. decembra 2017. godine je sljedeći:

Finansijska imovina 2017. godina	do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 20 godina	U BAM
					Ukupno
Bez kamata	1,769,436	-	-	-	1,769,436
Kamatonosno	-	-	750,885	1,717,350	2,468,235
Ukupno	1,769,436	-	750,885	1,717,350	4,237,671

Finansijske obaveze 2017. godina	do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 20 godina	U BAM
					Ukupno
Bez kamata	10,875	-	-	-	10,875
Ukupno	10,875	-	-	-	10,875

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
Za period od 9. juna 31. decembra 2017. godine

19. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima (nastavak)

Kreditni rizik

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, potraživanja od pravnih lica i preuzetih obaveza, i odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze prema Društvu, što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva.

Društvo nije značajnije izloženo kreditnom riziku, obzirom da na dan 31. decembra 2017. godine potraživanja Društva iznose 1,520 BAM.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 31. decembra 2017. godine iskazane su u iznosu od 10,875 BAM. Dobavljači ne zaračunavaju zateznu kamatu na dospjele obaveze, pri čemu Društvo dospjele obaveze prema dobavljačima, saglasno politici upravljanja finansijskim rizicima, izmiruje u ugovorenom roku.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Društva smatra da knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza priznatih u priloženim finansijskim izvještajima aproksimira njihovoj fer vrijednosti.

20. DOGAĐAJI NAKON BILANSA

Nije bilo događaja nakon izvještajnog perioda koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja, u skladu sa IAS 10 „Događaji nakon izvještajnog perioda“.

21. PORESKI RIZICI

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na plate (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer.

Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o poreskom postupku Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina, pri čemu pravo na utvrđivanje i naplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje ne zastarijeva. To znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

22. DEVIZNI KURSEVI

Srednji kursevi za devize, utvrđeni na međubankarskom tržištu deviza, primjenjeni za preračun deviznih pozicija u izvještaju o finansijskom položaju u BAM, za pojedine glavne valute su bili sljedeći:

	U BAM
	31. decembar 2017.
EUR	1.9558
Američki dolar (USD)	1.6308